

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Venatio Sacra. Sive Puer Amissus

Cabilliau, Baudouin

Lovany, 1642

Liber Primvs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70011)

LIBER PRIMVS:

ELEGIA PRIMA:

1. *Collidunt Ismaël & Isaac.*
2. *Vtriusque è ludo oritur simultas Saram inter
& Agarem, & inde huius exsulum.*
3. *Agar culpam Ismaëlis extenuat, & deprecatur
pœnam, suamque obtendit innocentiam.*
4. *Erinnas suas deplorat, easque iam iam ad-
futuras sibi adesse præ metu fingit.*

L Vdebant gemini patrio pro limine fratres. 1
Si non in thalamo ludicra bella cient.
Cerrat uterque, paresque anidus decurrit in artes,
Vincendi studio quærit uterque decus,
Nescio que medio ludo subrepsit Erinays.
Venerat ab furuo liuida larua lacu.
Hæc obliqua tuens limo dum lumine fratres
Fascinat; in discors nomen utrumque secat.
Exin rupta fides, & utrimque querela parentem 2
Aduocat. Icla probris ardet utrimque parens.
Rixa, furorque subit. Dominam pndor vrit; & ipsam
Vrit item seruam, quem parit ira, dolor.
Ecqua toro gemino sit pax, & gratia pacis
Salua diu, dispat cum stat utrimque puer?
Nec potis est coniux longas incidere lites:
Quid faceret? seruam iudice damnat herâ.
Abramo nunc ergo toro diuerse perennis
Exul Agar, confors cui modò nomen eras,
Bersee loca sola terens Arabasque salebras,
Torrída queis æstas triste perurit iter.

A

Tura

Tum lacrymis suffusa genas, tum plena furoris
 Quem premit, hanc vocem turbida rupit Agar.
 Quid precor, imbellis meruit sine viribus ætas,
 In Sarai si quid peccat iniqua parens?
 Immerito pater alme pius, sed parce puello,
 Parce tibi. Gnato pars bona patris inest.
 Parcere si nolis; iustas sed digere causas.
 Si lubet, o lubeat, quod lubuisse licet!
 I faco Ismael, inuidit forsan honores,
 Et sibi iam primo præmia prima rapi,
 Forsan & obliquis illum defixit ocellis,
 Ut puer est. Pueri quid nisi ludus erat?
 Fratris at illisit tenero vafer ille pudori.
 An leuis ergo iocus iam graue crimen erit?
 Si nocuit, tenero rudis error id imputet æuo:
 Ira sit & iustis hinc moderanda minis.
 Sin præceps furor haud æquas admittit habenas,
 In me præcipiti quo pede cœpit, eat.
 Quid iuuat infontis fors vncia parca cruoris,
 Ut puer exstinguat quas alit ira, faces?
 Sæpè Charis dixit cæco moderare furori:
 Illa Charis nostro sueta sedere sinu.
 O pueri miserere, piæ miserere parentis
 Ipse parens, tangat corda parentis honos;
 En tuus hic sanguis tibi flos satus vnde nepotum est,
 Primus & ille quidem nec memor hæret amor?
 Quin etiam non æqua licet diuortia damnet
 Quam pepigi sancto fœdere vincta, fides,
 Siue trahat maleuada Venus, seu dira Megæra
 Terreat, aut toruas fulminet ira minas:
 Quod tibi seruo decus nîneo de flore decoris
 Nec fera decerpit vis, nec adalter hymen.
 Sed quò sancta fides? quò gratia rara iuuentæ?
 Quò laus prima tori? quò sine labe torus?
 Quò Sarai modò plausus & arrha marita parenti?
 Tot si dona procax turbo repente rulit?
 'sque ad eone graues Diuis queis opprimor iræ
 Ut nequeant animi flectere fræna sui?

Seiqui

ELEGIA II

3

Se qui vincit amans, illum mirabor, & illi
 Dixero: sis astris pulchrius opto caput.
 Sed non frangit Amor, nec erit fregisse furorem,
 Detonat in clades surda procella meas,
 Surdior at statua, vel marmore durior hostis
 Auribus excludit quas damus ore, preces.
 Vel patrios poterant manes excire sepulcris
 Hæ lacrymæ, nec adhuc corda paterna movent?
 Ergo mihi dubio nunc impendenda labori
 Vita, diu tutâ cui stetit arce quies?
 Mille deerrandum via quò rapit auia, campis,
 Mille sed vna sedet mors mihi meta vijs.
 Dum quæror incurfat rabido me pardus hiatu,
 Iamque latus Gnato diripit ille meo,
 Decipimur (cæco Pietas ignosce timori)
 Mens quæ ficta videt vera pericla pauet,
 Sunt aliquid misero sed ficta pericla timori.
 Omnia non fingit, mox ea vera gemet.
 Sic vbi nunc nil facta virent aconita venenis:
 Terra dein atræ semina pestis alit.
 Nusquam tuta salus, fraus omnibus incubat oris,
 Omnibus & fallit insidiosa plagis.
 Idque vbi monstriferis sæuit fera plurima syluis,
 Siue Draconigenas sibilat aura minas.
 Quàm citò fors fallit! cui tot domus inclyta donis
 Verro solum, & nudo copia versa solo est.

ELEGIA SECVNDA.

1. Sara monet Abrahamum vt sui Isaaci salutem
 consulat & Ismaëlem expellat.
2. Abraham paret bene monenti.
3. Agar vt id agnouit furtim Abrahamum sæ-
 uitie arguit.
4. Vix tandem domo pulsa cum eiulatu discedit.

A ij

Bisgeminus

B Ifgemius patria frater colludit in aula:
 Par genus, at dispar pugnat vtrimque decus,
 Ifacus, simul Ismaël duo pignora stirpis,
 Abramidæ; Abramij gloria at ille tori.
 Cui tantum cederet serua e Nilotide frater,
 Stirps violæ quantum cedit odora rosæ.
 Aut pallens niueo cedit saliuca ligustro,
 Cedit item palmæ stans sine fruge salix,
 Purpureoue corymbus vti minor vmbra racemæ
 Cedit, & vt suauis cedis amelle croco.
 Hic impar & pugnat honos, sic pugnat honoris
 Ambitus, hinc fratres liuor & ira secat.
 Nec sine (longa nocet damni mora) vt alter ab illo
 Frater adhuc patrias hoc lare cernat opes.
 Quis sinat errantes hederas adserpere pomo,
 Ni velit vt pomi præmia nulla legat?
 Quis sinat assurgant circum violaria dumii,
 Pro violis carpi ui velit inde rubos?
 Quare age: certa nouæ metuo contagia noxæ:
 Fac procul Ifaco noxia pestis eat.
 Frater alit pestem: fallax viret herba veneni
 Multa domi, vecors quam ferit hospes Agar,
 Mors erit ah hinc ferre moras! scelus exigit isto
 Limine quod proles & nigra mater eat.
 O me felicem si non peperisset! at eheu!
 Iam peperit damnum partus at iste meum.
 Quid? quod & in Dominæ iam serua superba pudorem
 Insultat, Dominæ laus cui liuor erat?
 Sic gemit in iustas erumpens Sara querelas,
 Inflexit facilem iusta querela virum.
 Ac fremit, ipse paremque ægro sub corde dolorem
 Concipit indignans, Sara quod orta queri est.
 Illicet ergo domo cum matre faceffere Gnatum
 Imperat, & sæuas adsonat ira minas:
 Quod non primus amor sibi ius deposcit honoris,
 Et quæ iusta neget vota supremus honos.
 Nullus & inde patens iam spirat in ore parentis:
 Omnis at in Saræ pectore viuit Amor,

ELEGIA II.

5

Flens Agar attonitis has hausit vt auribus iras,
 (Quas regit arbitrio Sara seuera suo)
 Tum demum lacrymis fluxas effundit habenas. 3
 Heu ! lacrymæ damnis fors super vna suis.
 Et tu flere voles, flentem si videris hospes:
 Respectat patrios, barbara tecta, lares.
 Et tales tacite clam mussitat ore querelas
 More lupi linguam vinxit in ore timor.
 Hoc cadit in quemquam scelus ? hæccine præmia partus?
 Tun' pater, an duro de patre bruta silex ?
 Tun' pater & coniux ? sic ah ! sic impie matrem
 Deseris ? ah ! Gnati cura nec vlla tenet ?
 O crudelis hymen ! Amor ô crudelis Erinny !
 Durus utroque parens sæuius hoste furis.
 Vt misero ! duosne tener potis ergo labores
 Ferre puer ? pueri te nihil angit amor ?
 Cernis, vt ad mæstæ lamenta precesque parentis 4
 Labitur exanimis pectore languidulo ?
 Et lentum vt grandi flectit molimine greffum
 Triste iubar seu nox, seu tulit orta dies ?
 Quem simul ac genitrix strictas collegit in vlnas,
 Attentat duras æger vterque vias.
 Et tandem (tanti pondus ferat ergo doloris ?)
 Mater abit, tardo quâ datur ire gradu.
 Vtque redux sacris iterum dedit oscula valuis,
 Perrepat lento deuia rura pede,
 Atque ait : æternum vos tecta valere pudici
 Conscia sæpè tori, iam meus vsque dolor,
 Ter molita gradum, ter restitit obuia portis,
 Ter sterit ad limen, ter rapit inde fugam,
 Nescio qua præter solitum dulcedine pectus
 Imbuir, è patrijs fax semel hausta focus. 20
 Idque vbi consuetos vis cogit iniqua penates 20
 Linquere, & ignotis tædia ferre plagis. 20
 Frislinus vsus opum tunc vrit, & vrit egestas
 Obuia ; & vrit atrox hinc dolor, inde pudor.

A. iij

ELEGIA

ELEGIA TERTIA.

1. *Agar latum Ismaëlis natalem depingit.*
2. *Indignatur unum suum domo paternâ excludi Ismaëlem.*
3. *Deposcit ut sit vnus ea in familia alumnus.*
4. *Animalium ostendit in suos fœtus caritatem qua non sit in Abrahamo.*

T Vrtur vti viduâ luget gemebunda sub vltimo
 Præmoriente fides cui perit orba viro:
 Sic ego cui præreptus honos, & gratia factis,
 Ingemo, funestis mater, & orba probris.
 Ante quidem memini Gnati nascentis Eoo
 Induit umbrosas festa corona fores,
 Thuricremis vnctę pinguescant ignibus aræ
 Tum pieras dixit cui stat acerra manu.
 Mopsopio tum liba fauo, tum dona parenti,
 Tum data conuiuis ebria fercla mero,
 Tunc hilares myrti, lauriue, cypriuę sub vmbriâ
 Et thalamo & cunis dulce sterere nemus.
 Lacteolis ni fallor ijt vox prima labellis
 Qualis odor violis, qualis it aura rosis.
 Tunc voui pueri quod pes, seu dextera tangat,
 Id rosa pulchra foret sub pede, gemma manu.
 O quæ tunc thyma! quas violas cunabula circum
 Fudit humas, pulchris ambitiosa rosis!
 Vidit vt os Charitum chorus hinc adrisit & isthinc,
 Sic trahit hunc blandis forma venusta genis,
 Quid referam risus, amplexus, oscula, ludos,
 Siue Abrahame tuos, seu fera Sara tuos?
 Deliciasque ætas quas lactea sæpè parenti
 Ferre solet, Gnato sæpè referre parens?
 Adijce tot lætis voriuę crepundia cunis
 Quæ nurus huc omnis, quæ pater ipse tulit.

ELEGIA III.

37

At nunc prò ! modicâ quantum fors mutat in hora! 2,,
 Summa prius rapidis vertitur ima rotis. ,,
 Quod decus ante dedit, in dedecus, inque dolores ,,
 Improba periurus gaudia flectit hymen. ,,
 Supplicium crudele, quod ipse vel horret Auernus :
 Et sub auernali clausa Megæra specu,
 Regia ter centum quæ sustinet ampla clientes,
 Prò facinus ! fratres non capit vna duos.
 Et pueros queis sit torus vnus idonea sedes ,
 Nec domus ambo capit commoda mille toris.
 Quem liuor , regni que tenet scelerato libido, ,,
 Vix illi modicus cespes hic orbis erit, ,,
 Testis Abel, testis Cain crudelis, & orbis ,,
 Cui violat castam liuor adulter humum. ,,
 O quantò satiùs iustis cadat impius armis
 Frater, vt hic fratris de nece sospes agat!
 At ego vix coniux (quid enim si nescia dotis)
 Ipsa tamen coniux coniugis hospes eram. ,,
 Sit puer ex illis (si non patris aureus hæres) 3
 Diues opum iustâ quos dape pascis herus.
 Mensa paterna beat varium sine nomine vulgus,
 Vnus & hic Gnatus nescit herile penu.
 Ille domo Syrus Arabicis errabit arenis,
 Nec Syrias pingui cespite carper opes.
 Paruos parua iuuant. Nec gratia parca pusillam
 Stillat opem cui tot copia manat opum ?
 Et quantum fuerat si quid breue farris & vnde
 Puls legat, vt vincat spes sata pulte famem ?
 Nonne peregrinos Dryas vber adoptat alumnos
 Ars vbi ferre iubet poma marita pyris ?
 Et quas non peperit natali conscia ramo
 Pascit adoptiuas frondea mater opes ?
 Educat implumes Progne iam læta nepotes,
 Vt luteum celsâ de trabe si xit opus.
 Hæc vt Abrahamijs nutrix sedet hospita tectis
 Opprobrat immitti tam graue crimen hero.
 Turtur & ipsa suo concors cum turture nomen
 Plumca sub blando pignora corde fouet.

A iiij

O vii-

O vnam lex æqua meum quoque seruet alumnum!
 Diuidat hic curas mater, & ipse parens!
 Ast ego iam vidui gemo lugubre nomen Amoris,
 Ante diu socio diua marita toro.
 Ergo meas tristi turtur geme fronde querelas:
 Par dolor in quavis turture viuat Agar.
 Si tamen hæc viuit, sua cui lux occupat umbris,
 Mater, & in Gnato bis perit ægra suo.
 Plus nimio felix, pignus crudele doloris
 Flens Agar in Gnato ni peperisset, erat.

ELEGIA QVARTA.

1. *Agar arguit irridetque Abrahamum, qui id quod agit, agi adserit Dei imperio.*
2. *Ostendit quam sit turpe parentem esse sine liberis.*
3. *Omina sui diuortij, & sui cum filio exsiliij enarrat.*

IN nihilum cecidere preces, cecidere querelæ,
 Spemque citrà in vano vota sterere gradu,
 Iamque abit in sterilem partus fiducia fructum.
 Qui dare nescit amans munera, verba dedit.
 Ne tamen hoc æquus iudex scelus arguat olim;
 Fingit agi nunc numinis id quod agit.
 Quis credat? sceleri numen prætendit: in ipso
 Numinis imperio quis velit esse scelus?
 Mentiri que docet magni responsa Tonantis,
 Coniugis imperio numen inesse iubet.
 Obsequiumque vocat, quis iussa facessere Diuum
 Audeat? O pietas impia digna Deo!
 Præclaræ pietatis opus sic perdere Diuum
 Auspicio, Dini quod pepigere decus.
 Itur, ob hoc (dubites) consultum oracula vatum,
 Abrameo vt sedeat iam Sara sola toro.

Thure-

ELEGIA IV.

Thurecremis hinc agna frequens cadit hostia flammis,
 Gnarus ut alter Abel victima dira cadat.
 Sitque suo fratri Cain nunc alter Ifacus:
 Sitque meus Saræ risus, & usque dolor.
 Quid? mihi quem pepigit perdat Deus æquus alumnum?
 Perfidie in titulum num caderet ista fides?
 Desine tale quid innocuis adfingere Diuis,
 Quisquis aues Diuum iussa decusque eoli.
 Neve quis est tali se iactet honore Tonantis,
 Ceu quod Sara iubet, iusserit ille sequi.
 Sic sibi spem stirpis spondet pro talibus ausis
 Si mea stirps dirâ sit necesse iussa meti.
 Scilicet hanc meruit noxam, quia lacteus infans
 Præcidi tenero vulnere iussus erat,
 O ingens facinus nostra quod cæde piandum!
 Quod patris imperio fluxerit iste cruor!
 Hac mea fors, pietas magis ut sit noxia quouis
 Grimine, vel certe præmia nulla ferat.
 Candida cui dextro cadit, & redit alca iactu,
 Nauiget is vento, quo vocat vnda, suo.
 Non ego sic. (leuum fors omnia versat in orbem.)
 Heu mea tranquillo naufraga cymba mari est.
 Ah! pater immitis (modo si pater ille nepoti est)
 Qui secat ambo graui pignora discidio!
 Discidio quo non aliud funestius vllum.
 Heu pater affectus diripit ipse suos!
 Triste suâ sine fruge seges, sine palmitè vitis,
 Fons sine fontis aquis, & sine stirpe nemus.
 Herba comans sine flore, suis sine frondibus arbor,
 Ac sine luce dies, & sine prole parens.
 Abramix si prima tuli ceu pignora gentis,
 Et suprema pari præmia sorte feram.
 Quid prohibet gemino cum par stirps floret alumno,
 Par & stirpe pari fructus amoris eat!
 Sed quid ubi spes alma nouo præflorete honori?
 Omnia dira nigræ præcinuistis aues.
 Ante quidem Mambre prædixit ab ilice cornix,
 Inuncta viro, nostris gaudia prima toris.

A v

Sorsque

Sororque diu stetit alba. sed heu! deflexit in atrum
 Mortis iter. partus morte piandus erit.
 Omen habe, en volucris cornix cadit vna sagittâ;
 Altera iam quercu turtur vt orba gemit.
 Quin etiam quod sero memor retracto sagaci
 Mente, Dryas didicit præscia fara loqui.
 Abramio infelix arbor quæ stabat in horto
 Ista dedit sæuæ conscia signa necis.
 Vidi ego fraterna quos educat arbor in umbra
 Sæpè mihi ramis poma gemella legi.
 Turbo sed abruptit gemini pia fœdera rami,
 Sauciaque abrupto terminate mala tulit.
 Sic meus & conuax geminus cui fructus ab vnâ
 Stirpe duplex gnatus dulce pependit onus.
 Abdicat huic, illum sibi blandus adoptat alumnum,
 Et sibi iam discors his sua vota rapit.
 Quod si de Sarai princeps stet cura parenti:
 Post in Agar saltem vota secunda fluant.
 Isacius currus latis decurrat arenis,
 At meus in paruo puluere currat equus.
 Si non Isacius heres sic æquat honores,
 Sorte pari & patrias quærat vt alter opes:
 Primus at hic sanguis tuus & tua prima voluptas,
 Haud indigna pio dona parente ferat.
 Parua peto: puer est: pueri te gratia tangat:
 Parua decent paruos fors vbi magna negat:
 Non omnes iuga celsa decent, magneque cupressi:
 Et iuuat ex humili parua myrica solo.
 Si rosa non dederit folio è maiore coronam,
 Hanc dabit apra breui tum saliuca come.
 Quid leue posco dapis? posco breue pignus honoris?
 Parua sed ô durus? tu mihi dona negas.
 Parua negare parum est; maiores itur in iras:
 Ceu scelus antiqua pellimur ambo domo.
 At meus Ismael, furit vt Leo sæuus Isaci
 In caput, inque Saram sequit Erinnyes Agar.
 Scilicet Ismael, quia ceu cicur occidit agnus,
 Consciscit rabidi triste leonis opus.

Et quo?

Et quoniam Saræ mitis nurus excipit iras,
Hinc Agar in sævum crimen Erinnya agit.

ELEGIA QUINTA.

1. Indignatur se familiã Abrabæ & toro de-
pelli.
2. Primas enarrat Abrabæ ex Ismaële delicias.
3. Suam inde felicitatem depradicat.
4. Quam Saræ invidia conqueritur corrumpi.

Ergone me scelerata viri periuria ? parrus
Tristibus ærumnis sic an emenda fides ?
Et mihi iura tori sic abdicat vltima coniux
Cui sacra coniugij præmia prima dedi ?
Nonne sacris pepigere focis responsa Tonanti
Hac in prole suis nobile germen auis ?
Sed nisi promittunt vbi spes promissa fidesque ?
Auolat in surdos, vocis vt aura, notos,
Nec memor vlla spei superest, nec cura labori
Quem grauido inclusit Luna nouena sinu.
Quid querar ærumnas & acerba piacula partus
Gignat vt huic patri gaudia prima dolor ?
Hos an me miseram fors dira referuat in vsus,
Ne thalami dulci fas sit honore frui ?
Sæpè pater si quando pependit ab vbere, Gnatum
Abstulit, & lacrymans oscula sæpè dedit.
Non tædebat onus modò dulce quod hæserat vlnis,
Nunc etiam patrio sustinuisse geau.
Nec puduit (puerum nunc de sene crede parentem)
Balbo cum puero murmura balba loqui.
Tum vox vna fuit: debes mihi Gnare nepotes,
Quæque mihi dederis gaudia sæpè dabis,
Sæpè sponndit amans felicitis & omnia vitæ,
Qualia foecundâ coniuge spondet hymen.

Sæpè

Sæpe femur tangens, vbi spem sua Sara fefellit,
 Sanxit vt hic hæres cerneret vnus opes.
 Tum tener adrisit placido quid dulce parenti
 Paruulus hic hæres: firmat id omen hymen.
 Cui patet adridens illas, en accipe, bullas.
 Manus habe magni parue parentis honos.
 Tuta tori longo fiducia crescit ab vsu.
 Sic equidem rebar. spes rata sæpè fuit.
 Abramidum spem prima dedi pignusque nepotum,
 Spondebatque nouum spes decus Abramidis.
 Nec spes casta fide recidit, sed rescidit alas
 Liuor, & ab stygijs tristis Erinny's aquis.
 In sterili dum Sara toro gemit irrita voti,
 Quas non in furias tum furor ater agit?
 Hæc comes vxor erat, dos est vxoria liuor,
 Si socio coniux sit geminata toro.
 Obsequio quoties volui lenire furorem,
 Obsequij roties præmia dura tuli.
 Obsequium flectit dociles ad fræna quadrigas:
 Obsequium frangit ad iuga panda boues.
 Obsequium prius indomitos mitescere pardos
 Imperat, imperio subdit & vrsa caput.
 Obsequium quid non blandis expugnat in armis?
 Nec tamen obsequijs est Sara victa meis.
 Sed quid vana queror? quisquis pius vberè dono
 Cuncta dat ingrato, tum sibi cuncta negat.

ELEGIA SEXTA.

1. Ostendit canes, arbores & conseruas suo ingemiscere exsilio vbi domo egreditur.
2. Per omnia sacra obtestatur ne se abs se dimittat cum filio.
3. Se omni purgat crimine.

Ibimus

ELEGIA VI.

13
E

I Bimus Assyrios, extremos ibimus Indos,
 Ibimus ab Syrijs ad Garamantas agris.
 Ibimus, o miseri! quæ gens hunc barbara morem
 Nouit, vt excludat quis sua vota toro?
 Et cum matre suum thalamo depellat alumnum?
 Quis leo, quis pardus, quæ tigris au sa fuit?
 Fleuit & in Mambre sibi quæ struit ilice nidum
 Attis auis, tristis vox cui semper Agar,
 Et soror in lutea trabe cui stat pendula sedes,
 Rursus & amissum mœsta querit Itym.
 Ast Itys Ismaël, Agar aggemit altera Progne,
 Saucia quæ probris mortis oberrat iter,
 Flent querulæ circum cedri, tristesque cupressi
 Quis sibi prætexit læta Napæa vias,
 Fleuit item nurus ipsa mei cui dulcior vsus
 Ante fuit, lacrymasque inter id ægra rogat:
 Quo te quæso pedes? Agar o quas tendis in oras
 Hic vbi saxa rubis horrida, lustra feris?
 Quare redux placidum, quæ spes super vna, parentem,
 Obsequio cedit fors minor ira tuo.
 Sic mihi suadet amans Cerura, nec abnuo demens
 Prouida Ceruræ cura quod vrget opus.
 Ergo gradum pressi, lacrymasque aduoluo amanti
 Ante viro, & dixi: supplice fracta genu:
 Ite genis lacrymæ, lacrymis mitescit acerbus
 Mox furor, it lacrymis, dulcis vt ignis, amor
 Ite pij gemitus: frangit vox mollior iram.
 Ite preces: dextrâ supplice tange genu.
 Te per ego matris gremium, per & ossa parentum,
 Et per quem pietas iurat auita Deum;
 Et caput hoc adiuro tuum mihi numinis instar:
 Id quod sit capiti pulchra corona meo.
 Si potes (vt potis es) miseram miserare parentem:
 Sin minus ah! Gnati sed miserere tui.
 Te per ego thalami socialia iura, per aras,
 Dulce per & quidquid pristinus hausit amor.
 Te per ego lacrymasque meas, per & oscula Gnati,
 Perque dedit toties quam tua dextra fidem.

Pag

Per dulces etiam pueri tua gaudia risus,
 Per tibi quæ sterili gloria primo toro.
 Et per adhuc tinctum Gnati de sanguine peplum:
 Sanguine, qui sanxit fœdera digna Deo.
 Dum breue nescio quid tenero præscidit alumno,
 Abramidum & pepigit sica cruenta fidem,
 Te per ego hunc matrisque sinum, Gnati que dolorem,
 Tu tibi sub gemino nomine parce pater.
 Coniugis & Gnati non æquo parce pudori:
 Quæ nigra ferre piget probra, tulisse grauat.
 Videris ah, flentem; tu fleueris ilicò Gnatum.
 Deque meo luctu, par tibi luctus erit.
 O supplex vbi tango genu, vel diluo fletu.
 Hic tibi cor fletus tangat & vda manus.
 Haud dubium, sic suadet amor, sic gratia gnati.
 Quis pater in patrio defore corde patrem?
 O quam digna viro, comites dixere puellæ,
 Nubit Agar pulchrâ prole futura parens!
 Sed quid ego lacrymas inter iustasque querelas
 Tango genu maior si tetigisse dolor
 Vos oculi testes, & tu lux conscia testis,
 Hic torus opprobrio testis, & æthra meo.
 Serus an inuitum iam deserit Hesperus Hermon
 Dedecus enudet fax vt Eoa meum?
 Scilicet indignans (sic an data dextera?) sponsam
 Respuit, & damnas quam dedit æqua fidem?
 Non ego sublegi fallace peculia læua:
 Inclusiue meo non mea dona sinu.
 Non ego primâ tori præcerpsi præmia Saræ,
 Iura nec imperij principe digna manu.
 Non ego funestæ distinxî tela nouercæ
 In caput Ifaci, seu mage Sara tuum.
 Non ego (læsa fides quod sepe suâsit & ira)
 Affudi infido cœca venena mero.
 Et tamen hic vbi crimen abest luo crimine dignum
 Supplicium. ô pietas, ô vbi sancta fides?
 Dixerat, & duplices tendens ad sidera palmas,
 Inuocat vltorem, sed sine voce, Deum.

Et ledet

Et sedet ad limen, quod credidit ipsa moueri :
 Hic secat vngue genas, & secat vngue comas,
 Dumque viri dulces memor ipsa regustat amores,
 Cor dolor (ô crudum vulnus) acerbis edit,

ELEGIA SEPTIMA.

1. *Agar ex postulat se Saræ potentiore inuidiâ premi.*
2. *Queritur de viatici parcimonia.*
3. *Obtestatur Abrahamum ut sui & filij miseretur.*
4. *Ismaelis plorantis habitum describit.*

VOX AGARIS.

Ergo diu felix hæc in diuortia nodus
 Scinditur, & coniux coniugis arte perit?
 Abramidumque exsul sic abdicat orba penates
 Agar, & infelix Agaris ille puer?
 Hoc Saræ facinus, quid non vis improba liuor
 Ausit, & alternis æmula rixa toris?
 Nescit honos sibi ferre parem, paulòque minorem: 28
 Siue pari tangi spe, vel honore decus, 29
 Stare gradu propiore nocet, sic lilia vidi 30
 Proxima queis stabant sentibus iæta, mori. 31
 Sæpè breui & Cedrum vidi incubuisse frutero,
 Inuida quam sæui subruit ira Noti.
 Prima tori fateor dominam fert Sara coronam,
 Proximus ab prima floruit Agar honos,
 Si non prima diu Gnatus cui prima voluptas
 Hæc Abrahame tibi, laus tibi Sara stetit,
 Ergone in hos vsus puerum vox aurea cælo
 Dedicat, vt terris omnibus exsul eat?

Ah! quis

Ah quis nunc animus puero, puerique parenti,
 Far vbi triste puer fert, sua mater vtrein!
 Et quantum hoc? Cereris breuis vna vel altera, aquæ
 Vncia, mille leuet tedia, mille vias?
 Et leue quid doni (si donum est pignus acerbi
 Exsulij) digitis quod tribus addat onus?
 Hæcine longinquis sunt equa viatica campis
 Queis puer errat inops, errat egena parens?
 Non poterat, patrio si mica superstes amor est,
 Larga cado promi gratia, siue penu?
 Quo nisi parcus vter? vis vt cum matre puellus
 Vix quid aquæ liber, dum bibit omne pecus?
 Vlla nec hic ficus, pressi nec copia lactis,
 Nec ficella leui quam dape poma grauant.
 Castaneisque comes palmæ de termite fœtus
 Suaue liquens dulci nec fluit imbre fauus.
 Subsidiū pro quale penu de diuite coniux
 Suggestis, hæc sicca dona maligna manu!
 Tu decus hoc æui sic consulis æquus honori
 Ergo tuo? hunc fructum flos alis ille virum?
 Heu! quoties specto, toties gemo turbida luctu:
 Hæc nimis ærumnis tristia signa meis.
 Pellimur inde domo, pater hinc expellit, an hostis?
 Neuter erat: durum vulnus vtroque tuli.
 Sic pater ah! equis oculis sua viscera Gnatum,
 Affectusque rapi sustinet ergo suos?
 Quod si forte tuæ, quæ clarior emicat astris,
 Nolueris famæ parcere, parce probro.
 Hætenus infelix miseri comes exsulis exsul
 Quas fluit in lacrymas egra, perenne fluct.
 Sic gemit accumbitque toro laniata capillos,
 Scissa genas, planctu limida tota sinum.
 Flet puer in gremio, serpitque parentis in vlnas
 Heu miser! & patris tendit ob ora manum.
 Necquicquam: sed ob ora manum preterdit, & ambit
 Vltima quæ possit oscula ferre parens.
 Oscula nolle parum est: patrijs euerberat vlnis
 Hunc modo qui collo dulce pependit onus.

O ut naturæ verrit vis inuida leges!
Ante parentis Amor, iam furor hostis erit.

ELEGIA OCTAVA.

1. *Arguit Saram iniuria.*
2. *Indignatur se Abrahæ domo excludi.*
3. *Ipsa limina, & canes fingit suum luxisse
abitum.*
4. *Quis abeuntis gestus.*

Luor, & ira graves concors conspirat in ausus
Prò scelus! hæc dominum vicit, & alter heram,
Hinc cui crimen abest, ac criminis umbra, vel error;
Sum rea: quod coniux damnet uterque ream.
Si lubeat iusto sub vindice quærere causam:
Grande nefas, pueros lis tenet vna duos.
Fratres amans fratrem tetigit. (res ludicra) tactu
Ludit is in fratrem sit graue crimen amor?
Hinc Agari, Sarai dispar in prælia nomen:
Ut quia par coniux, pugna sit vnus hymen:
Hinc tam grande nefas, & forsitan morte piandum
Ludus, an hæc ludo præmia soluit Amor?
Hanc poterat domus vna viri, torus vnus Erynnyn
Flectere; si flecti posset amore chalybs.
Inuidiâ Saræ tenet impius ille parentem
Ardor, & ardoris damna scelestæ luo.
Scilicet hoc merui coniux, & mater; in vno
Crimine cui duplex crimen amoris erat.
Sens heræ non fontem premit hinc sine vindice seruam.
Improba vis! an vim serua retundat heræ?
Hinc & ego rursus Diuam, quo nescio, nutu;
Vertere iussa solum, vertere iussa fidem.
Quid loquar hæcuros ardenti puluere sulcos?
Quid sequar errantes cæca per arua pedes?

B

Mene

Mene toro auelli cui sic mens arsit ; & ardet
 Absque modo , ceu fax pronuba , fidus amor ?
 At vos indigni thalamis tam tristibus ignes
 Quos accendat hymen , nox vbi festa venit.
 Inde Megæra feras inflammat opinor ; echidna,
 Vnde bibit virus liuida Sara suum.
 Sic gemit , indignansque fremit mens saucia luctu :
 Nec modus est iræ , quam parit æger amor.
 Ecquis enim modus immenso foret æquus amori ,
 Qui sterit Abramio splendida tæda toro ?
 Stare iubet modò certas Amor . vis impia cogit
 Ire . stat imperio cedere . cessit Agar.
 Cessit ? inhaeret amans valuis , simul oscula figit,
 Oscula crudeli dissoluenda fugâ.
 Mota solo est tellus ; & Hylax in limine latrat :
 Opprobrat infido tam graue crimen hero.
 Sentires tremuisse fores , tremuisse penates
 Vt tetigit trepidis limina sacra genis :
 Et mæstos vlulare canes , lacrymare columnas,
 Liminaque attonitis anxia liminibus,
 Vtque labante labans stabat tum limine ; limen
 Ore premit , postesque implicat arcta manu.
 Nec poris auelli . noua postibus oscula plorans
 Reddit . & inde nouo tacta dolore gemit.
 Nunc pueri teneros vultus , nunc alma parentis
 Vbera prærendit , nunc sine dote manum.
 Nunc respectat Agar linquendos ægra penates,
 Nunc scelus auersans abripit inde gradum.
 Nunc cursim reuolat ; medio nunc colle resistit
 Dum memor antiquæ sortis imago redit.
 Blanditias nunc miscet amans , nunc iurgia portis
 Addit , & alternis oscula mixta probris.
 Nunc pudet opprobrij , læsi nunc tædet amoris .
 Nunc redit in pectus pristinus ignis , amor.
 Inde pudor crudo tenerum cor vlcerat æstro,
 Deque pudore dolor vulnera cæca parit.
 Ingeminat nunc vota pijs oneranda querelis ;
 Nunc abit in toras versa querela minas.

Et denhis

Et densis lacrymis dolor hæc inscribit arenis :
 Abramis Abramiden deseret ergo suum !
 Deserat: ista parum duræ sed noxa parenti est ;
 Insuper & diro deuouet exitio.
 Nec minus infausti patris in caput execrandum
 Gnate uoues sæuis omina fœta minis.
 En, quò patris honos æquus quem debet alumnus !
 En quò iam pieras, & tua Gnate fides !
 Ipse Thyestæis patris ut caput impie diris
 Defigas, meruit, fit pius iste furor.

ELEGIA NONA.

1. *Canis abeuntem Agarem amans sedatur.*
2. *Agar id Abrahe opprobrat.*
3. *Blanditur Ismaëli humi decumbenti canis.*
4. *Iude Agar arguendi Abrahami ansam arripit.*

Digreditur tandem mœstis nurus anxia tectis :
 Vis fuit : & Gnatus par terit exsul iter.
 Ut fit ; ubi lento limen pede suppressit Agar ;
 Transsilit ima leui limina calce canis.
 Adsequitur que pari quadrupes comes agmine fientem,
 Cui pauitæ tremulis crispula cauda modis.
 Adsaltatue stolam, dextramque præhensat cuncti,
 Nescio quid rictu visus hiantæ loqui.
 Gestus amans pro voce fuit : gannitus, amorem
 Quem licet, & vibrans cauda dat arte loqui.
 Tunc sic Abramios Agar increpat ipsa furores.
 (Sic vocat imperium iusta quod ira dedit :)
 Ferrea, cor illo sub pectore duruit, incus,
 Quod tener è Gnato frangere nescit amor,
 Quis sua crudeli rescindat viscera iussu ;
 Viscera funestis dilanianda feris ?

Affectus sic ergo suos ah! deuouet vrsis?
 Mitior est isto pardus, & vrsa viro.
 Pardalis ecqua suum pardi discerpat alumnum?
 Et leo quem genuit, ecqua leæna premit?
 Dulcius an quicquam (testis canis ipse) puello?
 Et tamen hunc armis opprimit ipse parens.
 Nec sufferre quidem potis est sibi lumina Gnati
 Obuia; ceu Gnato Gorgonis ora forent.
 Dirigit fateor iam cor, cos dura parenti.
 Dat Sara Gorgoneo diriguisse gelu.
 Sic fremit, vt tandem post tædia longa viarum
 Herbolâ sedeat lugubris exsul humo.
 Tum pius ægra canis prælambit ad ora puellum,
 Adnumeratque vdis oscula mille genis.
 Et trepidat circum, fugitatque, reditque viatim:
 Gannit, & vt rursus gannijt, ambit herum.
 Nec modus est: dubites plausum, planctumne vocares:
 Sed potius planctum mœsta lycisca dedit.
 Censeres pueri crudos sensisse dolores:
 Vsq; adeo blandis erudit ora modis.
 Omnis & in tenero sic hæret cura puello:
 Sic graue matris onus, sic miseratur iter.
 Sic lippos oculos tristes distillat in imbres.
 In canem sic crescit, matre dolente, doler.
 Cernis vt in pupo placidis adridet ocellis?
 Adlambitque auris pallida labra labris?
 Demulcetque inhians molli scabra pectora lingua,
 Pectora Caucasæa frigidiora niue?
 Vt cor perne suum gelidos transfundit in artus?
 Adspiratque animam lactea in ora suam?
 Inde pio duos miseratus amore dolores,
 Quod potuit, puero decubat ante pedes:
 Semianimique iacet par mortis irago puello:
 Et certè puero vult moriente mori.
 Nec lacrymis (lacrymæ frangant adamanta) parentem
 Flestit, hians atro qui perit ore puer.
 Illi dura silex, illi stat pectore ferrum,
 Cor cui non gnati mors mouet ipsa sui.

Illa piam certè sors mouit acerba Lyciscam
 Mollior ah ! duto patre Lycisca, sapit,
 Sic leuior pluuia, Zephyrique fugacibus alis,
 Auolat infido gratia prima toro ?
 O cœlum ! ô tellus ! ô conscia Numina duri
 Pectoris ? ah ! tantum sustinuere nefas ?
 Sustinuere. puer sed enim non sustinet exsul.
 Occidet infelix hinc puer, inde parens.
 Coniugis ista fides, pietasque suprema parentis
 Vt duo cum pereant, non iuuet vnus Amor ?

AD LECTOREM.

I Gnoscat Lector si plusculum ; quam fortasse cui-
 piam videatur, in cane luserim. Quis enim tam
 durus & tetricus sit Cato, qui non admittat aliquod
 dolori solatium, cen amœnum à viâ diuerticulum, in
 tam longinquo & arumnoso exsilio ? & è canis ge-
 stientis, seu potius dolentis blanditijs nonnullam ani-
 mo haurire voluptatem detrectet, modo scite norit
 heræ suæ adulari ? quod an probe, secusne agat, ege-
 ritue ; viderint alij. Interim manum de tabulâ tollo,
 in quâ mihi piëtus canis plus satis procurrit exemplo
 Vlyssæi canis apud Homerum ; vt taceam Tobia re-
 duci canis præ gaudio gestientis blanditias Sacrorum
 auctoritate librorum referri dignas.

ELEGIA X.

1. *Adloquitur suum Ismaëlem, eiusque deplorat ærumnas.*
2. *Se vulgi iudicio fore suspectam adulterij timent.*
3. *E quo timore mæror.*

C Vi caput immitti sic Sirius incoquit astro,
 Quis ferat ærumnas ô mea vita tuas?
 An tua mater amans expressit in ora papillas,
 Nunc bibat vt lacrymas testis arena tuas?
 Et draco deserris qui plurimus ardet arenis,
 Pestifero questus hauriat ore meos?
 Hinc oculus lacrymas pro lacte profundit amaras:
 Pro dape singultus torrida corda vorant,
 Nec modus his lymphis quas lugubris exprimit angor,
 Sorisque alterna refert, ceu mola versa rotis.
 Sol imbres bibulo radio quas siccat & æstu;
 Roscida nocturnis luna reponit aquis.
 Et Gnari, quos ore bibit, sicut ignea fletus;
 Æger eos matris corde regignit amor.
 Sed gena quid vitreas lacrymis indulget habenas
 Calx vbi torper iners? calce terenda via est.
 Ergo sitibundis peritura vagabor arenis
 Hic vbi mille viæ, nec via mille vijs.
 Quis scit an immanes tellus alit ista leones?
 Horridaque immites pascat an ora tigres?
 Me potius rapido ferus hauriat vsus hiatu
 Quam sequar innumeræ rædia mille viæ.
 Fortè quis incertam si viderit ire viator,
 Exulio fingit crimina digna meo.
 Meque ream nullo sub iudice damnat. Erinny,
 Forsan & arcanis appetit opprobrijs,
 Et dicit cui non Abrahæ domus hospita Codro est?
 Cui non nota fides? cui malè notus amor?

Omnibus

ELEGIA X.

23

Omnibus ille parens, vni tibi sæuiat hostis ?
 Vnus & in Gnatum sæuiat ille suam ?
 Sæua nec ipsa quæ dentibus asperat iras
 Tigris, in agnatam tigrida bella ciet.
 Ne dum torus amor cuius Abrahamus egeno,
 In tua damna, nocens ni mereare, furit.
 Infelix ! quo te maculasti crimine, nuptam
 Tam bene composito pellat vt ille toro ?
 Ille quidem sic turpe meo sine crimine, crimena
 Opprobat. opprobrio saucior icta meo.
 Quid faciam infelix ? manant mea lumina fletu :
 Non alio mores vindico teste meos.
 Respondere liber : gemitu interrumpo querelas :
 Sed tamen hi gemitus pondera vocis habent.
 Me mea, confiteer, finxit fors inuida seruum ;
 Nec pudet : at turpi crimine vita caret.
 Sic ego : mox intercipiunt suspiria vocem ;
 Atque iterum exurgens obstruit ora dolor.
 Quid tamen hoc prodest si me mea poena nocentem
 Arguit, & fœdi criminis esse ream ?
 Nempe memor veteres retractat cura dolores :
 Et quod non decuit ferre, tulisse pudet.

ELEGIA XI.

1. Agar pristinam felicitatem suam, & Ismaëlis commemorat.
2. Presentem infelicitatem deplorat.
3. Ismaëlis morientis habitum depingit.
4. Agar's querimonia.

Loquar insanos pectus queis vritur ignes,
 Quæque sedent imo vulnera fixa sinu ?
 Elingui ah ! hæret vox intertexta palato !
 Singultumque voras, murmura trunca, stupor.

B iiij

Scd

Sed quid? anhelanti cordi dolor interclusus
 Rumpitur in questus, rumpitur in gemitus:
 Rumpitur in lacrymas, lacrymis iterumque recludit
 Mœstus ut imber eat, quâ iubet ire dolor?
 Ut memini (quid enim non commeminere parentes?)
 Quantus Abrahami sidere splendor ijt;
 Tum mihi nox oculis subrepat, & occupat ymbris:
 Qualis Cymmerijs incubat atra plagis,
 O quæ purpureis præfulsit gloria cunis!
 Nunc sed arenosâ purpura squaler humo.
 Aurea gemmanti præfulsit pectore bullâ:
 Paupere nunc loro colla reuincta tremunt.
 Quanta prius plenis adfluxit copia tectis!
 Et iam sicca glabro damnat arena solo.
 Quanta prius locupletè penu vis fluxit alumno!
 At nunc exsanguis pallor in ore fames,
 Hei mihi! quâ pingui (memini) macer agnus in aruo est,
 Dicebas misero Tityre sæpè gregi!
 Et mihi, quam pingui languet macer hædus in agro,
 Dicebas comiti sæpè Menalca tuo!
 Ast ego flens dicam, (quid non fors inuida mutat!)
 Ipse gregis custos quod gemis, ægra gemam:
 Hei mihi quam miser iste domo è felice parentis
 Gnatus, inops summas qui perit inter opes!
 Ah, nimium lætis semper fors inuida rebus!
 Quæ modo dextra dedit dona, sinistra rapit,
 Sed quid inexpletis lacrymas intexo querelis,
 Quas bibat inuiso torrida gleba solo?
 Intereâ diram mors expedit impia falcem,
 Inque caput gnati triste minatur opus.
 Pallor, & atra fames inserpit in ora puelli,
 Aridaque insanus decoquit ossa rogas:
 Præque diem veniens mors occupat inde iuuentam,
 Quæ viret in crudæ præcoqua damna necis.
 Purpura tincta rosas, niueisq; decora ligustris,
 Nunc nisi funestæ pallida larua necis.
 Tango manu, fors si qua salit vis ignea, venam:
 Nulla sed exsanguis pectore vena salit,

Et ma-

ELEGIA XI.

25

Et manus, eque manu tenues cecidere malignis
 De dapibus micæ, si modò mica dapes.
 Lumina fluxa natant: fractis mors hæret ocellis:
 Pendula de fractis vita fugit radijs.
 Nec spes vlla super. gremio mors incubat atra,
 Singultusque trahit pectore semianimi.
 Semineces gemitus, suspiriaque hausta querelis,
 Quot vinctus clauso deuorat ore dolor!
 Nec poris est vllò luctus vim frangere fieri.
 Difficile est mediâ morte tenere modum.
 Miror adhuc hunc stare gradu, nec ijsse sub orcum
 Conscia periuri dum redit vmbra probri.
 Dixerat, & tanquam moriens collabitur Agar:
 Quemque gemit, nato concolor ipsa suo est.
 Vix tandem tenues vires vt anhela recepit,
 Hæc iterum trunco murmure verba refert.
 Huccine spes vteri pulchrum maturuit olim
 In florem, ah! fructu cogar vt orba mori?
 Nec pudet expelli me, cui pudor integer, illo
 Quo mihi pacta fides, & data dextra, toro?
 Vir quoties dixit: mea spes tu Gnate nepotes
 Mille seres, addes & mihi mille nurus.
 Nunc erat alba rudi lanugo serperet æuo,
 Implererque nouo flore iuuenta virum.
 Iamque spei felix præludere cœperat ætas,
 Cui viret in plenis succida vena toris.
 At intempesto iam funere decumbendum.
 Sic cadit immitti rapta iuuenta manu.
 Sic memini seris violaria tacta pruinis
 Verè mori, & carpi præcoce falce rosas.
 Quid pomum viduas florentibus Aeole ramis:
 Inque rudi pomi pignore poma metis?
 Quam cadit ah sors ista meis præpostera votis!
 Quæ rota dextra sterit, quam mihi læua cadit!
 Ah! miseram miser ipse præis iam morte parentem
 Quam decuit serâ te nece gnate sequi!
 Aut si quæ niveis melior spes hæret in alis:
 Si mala multa tuli, te duce plura feram,

B v

Infelix

Infelix hoc prole parens quæ nescia gaudî
 Quod ferat è partu, iussa dolore mori est !
 Sic lamenta trahit, fractâ sic voce querelas,
 Visa parens, Gnato cum moriente, mori.

ELEGIA XII.

1. *Incusat Abrahami leuitatem.*
2. *Narrat quomodo Angelus sibi olim persuaserit reditum.*
3. *Angelo imputat suas calamitates.*
4. *Optat semel morte vnâ defungi inter tot mortis causas.*

Sic Hebron, (a) patriosque focos eiuro, vel aras,
 Orba peregrinâ puluis vt abdar humo ?
 Aut vagor incertis, ceu cerua miserrîma, campis,
 Cerua Palæstinis obuia præda feris ?
 Nec bene quas nouit, premet ah ! miser aduena rupes ;
 Bersabeas rupes, Abrabiumue solum,
 Ergone adopto, nouis & do pia nomina sacris,
 Vt pietas sanctam fallat iniqua fidem ?
 Impia si pietas castos eludit alumnos ;
 Eccubi cura fides ? eccubi certa salus ?
 Mæsta sed in longas vbi verba retexo querelas,
 Opprimat inuisus lumina fessa sopor.
 Excipit ergo latus, somno vel mollior ipso,
 Apta toris, picto quæ viret herba solo.
 Hæc inter variâ dum ludit imagine Morpheus,
 Meque tenet miris discolor vmbra modis :
 Aliger interpretæ diuûm spem detulit astris.
 Sed nisi spem, cœcum spe duce signat iter.
 Ille mihi dixit, claraque refulsit in aurâ :
 Curre redux : redutem præmia certa manent.
 Vt quid enim malè fallis heram ? quid pignora Diuum
 Temnis, & incerto limite vota trahis ?

Stat thalami secunda fides, stat gratia partus.
 Præmia promissis vberiora tæres.
 Dixerat, & ramo (ramum nam dextra tenebat,
 Myrtus (b)erat) terigit pectora. fluxit odor.
 Sentires fluxisse sinu de cælite Diuum:
 Lenit enim longæ rædia dura via.
 Credidimus diuis, Diuos quis credere falsos
 Audeat? & diuos perfidus error habet?
 Inde mihi molli deinulcens lumina virgâ
 Excitat ab supero qui dedit orbe fidem:
 Subridensque aliquid limis promisit ocellis:
 Sit satis hoc: Abrahæ, cætera reddet amor.
 Et simul ad Dominam faciles me flectere gressus
 Imperat. Imperio cælite flecto gradum.
 Effugio poteram tot fallere tuta labores:
 Has sed in ærumnas triste retorfit iter.
 Impulit in fraudem dextræ vox nuncia fortis,
 Nos nimium vanis credula turba dolis.
 Quam præclara sacer reditûs fert gaudia præpes!
 Hei mihi pro votis qualia dona tuli!
 Hostibus omne meis tam felix improcor omen:
 Quem mihi dat, Sarâin præmia ferre velim,
 Ut semel incertis capi decurrere campis,
 Cur non perpetuam mors dedit ire viam?
 Exsecror ad Dominos vestigia flexa pexates:
 Maluerim spinis implicuisse pedes.
 Utilius quis sponte fugit, neque suscipit impar,
 Et quod ferre piger triste laboris onus.
 Quid nisi bella domi, rixæ, labor, ira, tumultus,
 Imperiosa trucis cuncta tyrannis heræ?
 Et nunc ærumnis pressam tot vbi que cliquem,
 Rursus in ærumnas altera noxa rapit.
 Omnia mors, diræ, luctus, nox, planctus, & angor,
 Et de morte graui nocte sepulta salus.
 Nec spes vlla domi, nec spes foris vlla superstes
 Vndeliber fugiam, quaque lubebit eam.
 Quos modo festiuo dederat puer ore lepores,
 Nunc fors in gemitus vertit acerba suos.

Quam

Quàm citò præcipitem deuoluit ad ima ruinam
 Quæ steterant summo, gloria prima, gradu
 Sic vidi Libani quæ surgit ad ardua Cætrum,
 Ad Borean imo decubuisse solo.
 Fasne, piæque pures sic, ah! scire parentem,
 Se miser in Gnato perdat vt ipse suo;
 Ceu pudeat genuisse (furor sic mutat amorem)
 Gloria quem primum gignere prima fuit?
 Ingenuo diues cui purpura floruit auro,
 Nunc lacet in panno paupere squalor habet.
 Vnius in miseræ feruæ caput auspice cælo,
 Tot tulit vlla dies damna, vel vlla feror?
 O vtinam teneris me mors rapuisset ab annis,
 Struxissetque meo grata sepulcra toro!
 Quæque breuis teneros attingit fascia lumbos,
 In laqueum, & lethi vincula verfa foret!
 Aut saltem miseræ (quamuis sit triste leuamen)
 Contegeret cineres patria gleba meos!
 Quid moror, & nec dum grato caput abdo sepulcro,
 Vt pudor indecoris coniugis ossa tegar?
 Sol quid adhuc spectas innisa hæc nomina cælo?
 Nec cum matre puer funebris vmbra iacet?
 Crescite, crescite vos lacrymæ, simul ire medullis
 Omnibus, vber eat vrna doloris Agar.
 Ah! mera si nubes oculus, sit tristis & imber:
 Cur hilarem tristi spectet in imbre diem?

- (a) *Apud Hebron urbem habitauit Abraham.*
 (b) *Myrti ramus in manu, tollit lassitudinem.*
 Plin.

ELEGIA

ELEGIA XIII.

1. *Advocat felices matres ut sibiipsis gratulentur.*
2. *Suam infelicitatem plangit.*
3. *Divortium ab suo Abrahamo vix sustinet.*
4. *Timet è suo exsilio falsam nomini suo infamiam.*

Dicite festivi vos, lactea turba, puelli,
 Quis strepit è balbis garrula lingua labris?
 Dicite iucundæ lætæ cum prole parentes,
 Dulcia quis vteri præmia pascit hymen:
 Dicite vos tandem, quis aurea ducitur ætas,
 Nobile par fido vir, mulierque toro:
 Num magis infelix quid viderit ullus Eous
 Quàm miseram Syrio quæ fugit orbe nurum?
 Hæc ego, quæ claro nuper sua vita marito,
 Nunc odium, & mortis lugubre nomen Agar:
 Nescio quid merui, nisi sit meruisse piaculum:
 Gaudia prima rudi me pepigisse toro,
 Et pepigisse fidem (vos ô vos conscia testor
 Sidera) quæ nullo dissoluenda die est.
 Et tamen implexo quam vis adamantina nodo
 Strinxerat, abruptit liuor, ut hydra, fidem.
 Ardeat invidiâ diro sata Sara chelydro;
 Non ego quæ blandi nomen amoris eram.
 Sumat & innocuâ lævas ab coniuge pœnas,
 Vique lubet, noceat, cui nocuisse negem.
 Iam dudum timui, matura quod hora furori
 Attulit. hoc sed enim quid timuisse iuvat?
 Ter conata fui tristes eludere casus:
 Ter male conantem spes retrò lapsa fugit.
 Euenit, quid plura? meæ tot ad omina cladis
 Flens dixi: in lacrymas protinus ite genæ.

Cur

Cur modò læta parens, tædæque experta iugales
 Legitimo pellor, ceu lupa fœda toro ?
 Et ceu serua nigris designor adultera seruis ?
 Et populi fannis publica probra luo ?
 Dicat & in medijs obscænus fannio turbis :
 Hæc Agar illa Syri nobile crimen heri.
 Iamque adeò quam longa paret nox tota, doloris
 Effluat in nimbos, nec minus atra dies.
 Mœror amat lacrymas, mœror sua vulnera narrat,
 Mœror alit curas, cor graue mœror edit,
 Qui mihi stat vitæ finis, mœroris & idem
 Terminus in tristi puluere lætus erit.

LIBRI